Evira

ASIANTUNTIJALAUSUNTO
HE 106/2017 vp

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira	Pvm/Datum/Date	Dnroo
	24.10.2017	Evira/5078/0004/2017

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018 (HE 106/2017 vp, mom. 30.20.02.)

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (jäljempänä Evira) kommentoi hallituksen esitystä momentin 30.20.02. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot osalta valtion talousarvioksi vuodelle 2018 seuraavasti:

Eviran toimintamenomomentille vuodelle 2018 esitetty määräraha on 38,125 milj. euroa, mikä on 1,816 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2017 määräraha. Evira sopeuttaa toimintansa vuoden 2018 talousarviossa esitettyyn toimintamenomäärärahan tasoon. Tämän hetkinen Eviran taloudellinen tilanne ja henkilöstökehys ovat vuoden 2017 suunnitelmien mukaisia.

Evira on siirtynyt prosessimaiseen työskentelyyn ja ottanut käyttöön prosessiorganisaation 1.1.2017 lukien. Organisaatiorakenne vastaa paremmin asiakkaiden ja sidosryhmien tarpeisiin sekä selkeyttää sisäistä työskentelyä. Eviran johtamisen ja osaamisen kehittämistä jatketaan henkilöstöstrategian jalkauttamisen muodossa. Hankitulla analytiikkatyökalulla parannetaan toiminnan ja talouden analysointia, suunnittelua ja ennustamista sekä substanssipuolen tietojen käsittelyä, analysointia ja jakamista asiakkaille ja sidosryhmille.

Eviran Viikin toimitilahanke on aloitettu pilottitilojen rakentamisella ja laboratoriohanke Suomen ympäristökeskuksen kanssa etenee. Laboratoriohankkeella syvennetään laboratorioiden välistä yhteistyötä ja mahdollistetaan laboratoriotilojen ja -laitteiden yhteiskäyttö. Hankkeen tavoitteena on lisäksi osaamisen ja kansainvälisen kilpailukyvyn lisääminen. Toimitilahankkeilla tavoitellaan toimitilakustannusten alentamista sekä tilatehokkuuden lisäämistä.

Hankintaosaamisen merkitys korostuu tulevaisuudessa, mihin vastataan keskittämällä, tehostamalla ja kouluttamalla hankintatoimea sekä uudistamalla Eviran hankintaprosessia ja siihen liittyvää ohjeistusta.

Evirassa on myös käynnissä merkittäviä monivuotisia tietojärjestelmien kehittämishankkeita. Evira on tulevissa suunnitelmissaan lisännyt oman rahoituksen osuutta näihin hankkeisiin, mutta kehittämisen vakaan jatkumisen varmistamiseksi näille hankkeille olisi välttämätöntä saada myös tuottavuussäästöjen tilapäiseen käyttöön tarkoitettua määrärahaa. Evira toivoo, että rahoitusta muilta momenteilta näihin tuot-

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Mustialankatu 3, 00790 HELSINKI
Puh. 029 530 0400 • Faksi 029 530 4350
etunimi.sukunimi@evira.fi • www.evira.fi

Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Mustialagatan 3, 00790 HELSINGFORS
Tel. 029 530 0400 • Fax 029 530 4350
förnamn.efternamn@evira.fi • www.evira.fi

Finnish Food Safety Authority Evira
Mustialankatu 3, FI-00790 HELSINKI, Finland
Tel. +358 29 530 0400 • Fax +358 29 530 4350
firstname.lastname@evira.fi • www.evira.fi

tavuutta tukeviin hankkeisiin on jatkossakin käytettävissä tietojärjestelmien ja erityisesti sähköisen asioinnin saattamiseksi asiakastarpeita vastaavalle tasolle.

Evirassa on myös meneillään hallituksen kärkihankerahoituksella useita isoja hankkeita viennin ja pk-yritysten toiminnan edistämiseksi; uusia elintarvikkeiden vientimarkkinoita on avattu ja uusia markkinoillepääsyhankkeita on käynnistetty. Lisäksi hallituksen kärkihanke pk-yritysten osaamisen kehittämisestä on käynnissä. Evira on huolissaan hyvin alkaneen viennin edistämisen jatkuvuudesta ensi vuonna ja jatkossa. Evira on esittänyt MMM:lle selvityksen tekemistä siitä miten EU:n ulkopuolelle tapahtuva elintarvikkeiden ja rehujen viennin edellytysten turvaaminen voitaisiin järjestään mahdollisessa "joint venture" yrityksessä. Eviralle kohdentuu lainsäädännön muutoksista ja muista seikoista johtuen jatkuvasti uusia tehtäviä ja velvoitteita, joihin ei pääsääntöisesti saada lisäresursseja. Toimintojen entistä laajuutta ja tasoa ja uusia tehtäviä ei ole mahdollista ylläpitää tulevina vuosina ilman lisärahoitusta tai toiminnan supistamista. Toivoisimme, että vienninedistämiseen ja markkinoillepääsyhankkeisiin tarkoitettu rahoitus olisi luonteeltaan pysyvää.

Evira osallistuu aktiivisesti sote-uudistuksen rinnalla etenevän maakuntahallinnon uudistuksen valmisteluun. Evira on myös edistänyt aktiivisesti sääntelyn ja hallinnollisen taakan keventämistä ja hallinnon toiminnan tehostamista tavoitteena elintarvikeketjun turvallisuus, yritysten kilpailukykyiset toiminnan edellytykset ja asiakasohjautuvuuden vahvistaminen. Eviran ohjeistuksessa ja tulkinnoissa pyritään mahdollisimman pitkälle lainsäädännön joustavaan ja käytännönläheiseen soveltamiseen.

Evira on ottanut asiakkaat yhä tiiviimmin mukaan valvonnan prosesseihin ja elintarvikeketjun toimijoiden yhteistyötä ja vastuullisuutta tavoitteiden toteuttamiseksi on vahvistettu. Koko elintarvikeketjun valvonnan johtavina periaatteina on edelleen valvonnan riskiperusteisuus, yhtenäisyys ja tehokkuus. Kokonaisuutena elintarviketurvallisuuden valvonnassa on onnistuttu ennaltaehkäisemään elintarvikeketjun ongelmatilanteita ja toteutuneet erityistilanteet on saatu hyvin hallintaan.

Tulevan vuoden toiminnassa pääpaino on uuden Ruokaviraston valmistelu yhdessä asiakkaiden ja sidosryhmien sekä muiden yhdistyvien tahojen Maaseutuviraston ja Maanmittauslaitoksen Tietotekniikan palvelukeskuksen Mitpan osien kanssa. Evira katsoo, että Ruokaviraston perustamiseen tarvitaan lisärahoitusta.

Ennakkotietona haluamme tuoda esiin seuraavaa. Kun maakunnat aloittavat toimintansa vuonna 2020 suunnitelma on, että Eviran työn jatkaja, tuleva Ruokavirasto ei enää hoida maksullisen luomuvalvonnan rahaliikennettä, vaan ELY-keskusten työn jatkajat, tulevat maakunnat laskuttavat toimijoita ja huolehtivat maksujensa kustannusvastaavuudesta itse. Maksullisen luomuvalvonnan kustannukset asiakkaille eivät muutu, kun rahaliikenteen hoitaja vaihdetaan. Ruokavirastolle ei siten enää kerry tuloja samassa määrässä kuin aikaisemmin, kun maksut tuloutuvat Ruokaviraston sijasta maakunnille. Tällä hetkellä ELY-keskusten luomuvalvonnassa tekemän työn kustannukset on katettu suoraan ELY-keskusten toimintamenomomentilta. Tulon vähennys Ruokaviraston osalta ja vastaavasti tulojen lisääntyminen maakuntien osalta on huomioitava talousarviossa vuodesta 2020 lähtien virastojen toimintamenomomenteilla.

Evira toteaa lisäksi, että maakuntauudistus avaa mahdollisuuden organisoida luomuvalvonta nykyistä järjestelyä tehokkaammin. Luomualan toimijat ovat tehneet asiasta ehdotuksen, joka on hyvä pohja tälle tarkastelulle.

Pääjohtaja Matti Aho

Osastonjohtaja Erik Semenius